

Allt är inte Gud som Glimmar - Kapitel 5

[Spara som PDF](#)

Lyssna till bokens Kapitel 5 via spelaren nedan (talsyntes):

När du lyssnat klart går du vidare till [Kapitel 6 -->](#)

(Klicka på [denna länk](#) för att lyssna om du inte ser en spelare ovan eller högerklicka för att ladda hem mp3-filen till din dator)

Kunskap och profetia

En lika viktig hörnsten som den fullkomliga rättfärdigheten "i anden" är läran om två slags kunskap. Kenyon talar om sinneskunskap och om uppenbarelskunskap.

Gud är Ande och kan bara erfaras på ett andligt vis. Människan är också ande, säger Kenyon. Kroppen är inte människan. Den är bara något hon bor i.

Eftersom kroppen inte är hennes verkliga natur, så är den kunskap som kan förmedlas genom kroppens sinnesorgan ingen äkta kunskap. Den fysiska världen är över huvud taget inte riktigt verklig i Kenyons beskrivning. Den är bara en återspeglning av "andevärlden". Den som kan förändra den senare kommer automatiskt att förändra den förra. Detta är en del av det som brukar kallas "trons naturlag". Denna obibliska övervärdering av det andliga var grunden för ett system av falska läror som vann stor spridning under antiken och kom att kallas för gnosticism.

Tar vi Kenyon på orden blir följden att den kunskap som sinnena kan förmedla bara är vilseledande. I princip skapar den tvivel och inte tro. Sinnena kan ju bara se och höra den fysiska verkligheten och den är ju inte verklig. Dessutom är de själva en del av denna världen och kan lätt manipuleras av denna världens furste, menar Kenyon. Tydligast ser man detta, anser han, när en människa som redan har blivit helad får symptom på sjukdom och låter lura sig till att bekänna att hon är sjuk.

Andlig kunskap handlar i stället om den "verkliga verkligheten", och därför skall den på olika sätt ersätta sinneskunskapen. Kenyon kallar denna process för

“sinnets förnyelse” i enlighet med Paulus’ uppmaning:

“Så förmanar jag nu eder, mina bröder, vid Guds barmhärtighet att frambära edra kroppar till ett levande, heligt och Gud välbehagligt offer - eder andliga tempeltjänst. Och skicken eder icke efter denna tidsålders väsende, utan förvandlen eder genom edert sinnes förnyelse, så att I kunnen pröva, vad som är gott och välbehagligt och fullkomligt” (Rom 12:1-2; 1917 års översättning).

Segev genom utblottelse

Vad är det Paulus talar om i denna text? Menar han verkligen att vi skall förneka vår livserfarenhet? Är det i så fall det samma som att korsfästa sitt kött?

Paulus talar om villigheten att offra sig själv. Jesus segrade genom att utblotta sig själv intill döden på ett kors. Den vägen till seger är en dårskap för den upproriska människan. Den som i omvändelse ger upp sin kamp mot Gud ser emellertid, att just detta är den yttersta troheten mot honom. När vi väljer att segra på samma sätt som Jesus, låter Gud sin kraft verka.

Innan vi kan se att just detta är Guds väg till seger även i våra liv, så måste vi börja tänka på Guds vis. I regel vill vi segra genom makt och inte genom utblottelse. Men Paulus manar oss att frambära våra kroppar till ett levande offer - precis som Jesus gjorde. Redan detta visar, att kroppen är i högsta grad verklig. Den är en del av Guds skapelse och ingen del av den är överklig.

Kenyons tolkning

Kenyon tolkar nu de här verserna på ett ganska annorlunda sätt. Det gäller att göra sig av med beroendet av allt man sett och hört - hela sin livserfarenhet. Den skall ersättas av uppenbarelseskunskap - främst ur Ordet. Häri ligger tanken att Ordets kunskap inte skulle kunna bekräftas av vår livserfarenhet. Den senare måste dödas.

Jag har ofta undrat hur Kenyon någonsin vågade lita på sina sinnen. Ty om djävulen kan mixtra med våra sinnen så att vi tror att vi är sjuka fast vi inte är det, hur kan man då våga köra bil? Kan man ens lita på att ögonen talar sanning när man läser Bibeln? Ty enkelt uttryckt menar Kenyon faktiskt att uppenbarelseskunskap alltid är sann för den troende, medan sinneskunskap alltid är opålitlig. Den senare kan nog förefalla sann, men det gäller bara när den

prövas mot annan sinneskunskap. Från himlens utsiktspunkt är den alltid falsk på något vis.

Om en som "vet sina rättigheter i Kristus" får en uppenbarelse, så behöver den knappast prövas - om Kenyon har rätt. Det räcker med att man tar reda på vilken sorts kunskap det handlar om. Det man erfar i sin ande är sant. Det som kommer in genom sinnena är åtminstone i andlig mening vilseledande.

Efter syndafallet hamnade Adam i svårigheter eftersom han miste uppenbarelseskunskapen och var hänvisad till den falska sinneskunskapen. Undra på att hans liv blev fullt av fruktan och synd, menar Kenyon.

Nu kan vi få uppenbarelseskunskap igen, därför att vi är födda på nytt. Vi får den ur Ordet och genom Anden. Kenyon slår fast att om Ordet säger att jag blivit helad i Jesu sår, medan sinnena säger att min kropp är sjuk, så måste sinneskunskapen få vika för uppenbarelseskunskapen. Då märks det i min kropp, att jag redan hade blivit helad. Livserfarenheten säger kanske, att jag aldrig kan bli helad. Ordet säger, att jag redan är det, menar Kenyon. Den första kunskapen måste vika för den senare.

I viss mån är detta sant. Om erfarenheten hindrar mig från att söka helandet, så bör den ifrågasättas. Men Kenyon driver motsatsen mellan de två slagen av kunskap bortom alla rimliga gränser. Gud ger oss långt mer än vi kan både bedja och tänka, säger Skriften lyckligtvis.

Rätt och fel

Att pånyttfödelsen gör det möjligt för oss att umgås med Anden så att vi därmed får uppenbarad kunskap är naturligtvis en central biblisk tanke.

Men det är ingen biblisk tanke att våra sinnen skulle vara speciellt opålitliga. De räcker inte för att föra oss till Gud, det är sant. Och om vi blir uppblåsta av världens vishet så fördöljer sig Gud för oss. Men att de skulle stå i vägen för andens förnimmande av Gud i en förkrossad människas liv är inte bibliskt. Lika lite är det så att all uppenbarelse är korrekt bara för att den är andlig. Profetiska budskap skall alltid prövas, säger Skriften.

Som vi senare skall se, är den fysiska verkligheten så överklig för Kenyon, att det framstår som omöjligt för honom att Jesu fysiska lidande på korset kunde bringa frälsning. I stället måste Kenyon införa en helt ny frälsningslära som säger, att Jesus efter sin död gick till helvetet för att genomgå ett "andligt" lidande i tre dagar och tre nätter. Synd och sjukdom är andliga ting och måste åtgärdas på ett

andligt vis, säger Kenyon utan att ha något bibelord att peka på.

Enligt Bibeln kan såväl sinnena som vår ande ge oss information som är antingen sann eller falsk. All kunskap är ett styckverk om man får tro Paulus utläggning i 1 Kor 13. På denna punkt har emellertid Kenyon en avvikande mening.

Sinneskunskapen är alltid ett styckverk - det håller han med om. Men helt i strid med Bibeln hävdar han energiskt att uppenbarelseskunskapen är fullkomlig. Den är inte ett styckverk.

Paulus skriver, att även den profetiska kunskapen är ett styckverk. Det är därför som allt profeterande skall ta slut, när det fullkomliga har inträtt vid Jesu återkomst. Då får vi nämligen se honom ansikte mot ansikte och inte såsom i en dunkel spegel (Jfr 1 Joh 3:1-2). Men detta hindrar alltså inte Kenyon från att utan närmare motivering säga det rakt motsatta. Detta får omfattande konsekvenser inom trosrörelsen.

En mängd profetior

Kenyons tankar om kunskapen öppnar portarna på vid gavel för ett ymnigt profeterande. Det är inget fel i det. Problemet kommer i stället när profeten talat färdigt.

Skriften säger att man då skall pröva vad han har sagt. Detta blir sällan eller aldrig av. Orsaken är att det vi normalt kallar prövning bland annat handlar om att man jämför budskapet med Bibelns hela lära. Men då hamnar man direkt i sinneskunskapens område. Och det uppfattas lätt som att man skulle smutsa ner budskapet med "själisk teologi". Det blir oftast inte aktuellt. Därför ser man inte mycket av offentlig prövning ens när uppenbarelsen leder till omfattande nytolkning av kända bibelord.

Dessutom skulle det knappast behövas att man prövade om nu Kenyon har rätt i sin uppfattning. Om uppenbarelse alltid är sann och sinneskunskap alltid är opålitlig, så är ju prövningen inte bara omöjlig utan faktiskt också onödig.

Kenneth Hagin

Knappast någon av Kenyons lärjungar går så långt att de offentligt säger så här. Men i praktiken blir det ofta så att utsagor från en legitimerad profet knappast kan ifrågasättas. Kenneth Hagin brukar beskriva hur han önskat sig något eller några bekräftande bibelord när han tagit emot en uppenbarelse. Och detta är naturligtvis bra. Men eftersom allt kan bevisas med enstaka bibelord har man inte prövat förrän man testat att det inte finns texter som förkastar det budskap man fått.

Även Kenyon håller med om att det finns falska profeter. Men den som är född på nytt och talar "från anden" talar sant, menar han. Den pånyttfödda människans ande är fullkomlig enligt honom. Det enda man behöver kolla är alltså i princip om profeten är född på nytt. Detta sägs inte rent ut i hans skrifter, men jag uppfattar det som konsekvensen av hans tankar om de två slagen av kunskap. Det ger också en enkel förklaring till varför det profeteras så mycket och provas så lite i trosrörelsen. Har en allmänt aktad profet talat så böjer man sig.

Profetiska anspråk

En viktig dogm i trosrörelsen handlar om det auktoritära ledarskap som i amerikanska termer kallas "one-shepherd" (= en enda herde). Denne ende ledare anses utnämnd av Gud för ett visst område och han "hör från Gud" allt medan de andra underordnar sig honom och det han anser sig ha hört.

Ledaren träder därför fram med stora profetiska anspråk på att bättre än någon annan förstå Guds vilja. Det är till och med så att han anses utvald av Gud att höra hans vilja för en bestämd grupp. Eftersom de andra inte har den utkorelsen kan de inte pröva hans budskap genom att få korrigerande uppenbarelsen. De kan heller inte pröva genom att jämföra med Bibelns hela lära, ty då är man som sagt inne på sinneskunskapens mark.

Alltså går ledarens budskap egentligen inte att pröva och det behövs i praktiken inte heller. Den som försöker är "kritisk" eller "rebellisk", han "saknar ödmjukhet" och "går emot det Gud gör i dag", han är "köttslig" och "vandrar inte i tro". Han kan också få höra att han har "klasar av religiösa demoner hängande på sig" eller att han "går emot en Herrens tjänare". Det finns många fraser som alla har till uppgift att bringa rättning i ledet. Man hör dem ofta både i predikan och i personliga tilltal.

I Bibelns undervisning talas det i stället om ett ledarskap som tvättar lärjungarnas fötter (Joh 13) respektive för de heliga fram till full mognad så att de själva kan pröva vad som är äkta lära (Ef 4:11-16).

I förra kapitlet såg vi lite på undervisningen om att "allt vad du säger i tro kommer att ske". Här har Kenyon bidragit till att ytterligare sudda ut gränserna för vad som är profetia. Ty om allt blir som jag säger, bara jag är säker på att jag "talar från min ande" så blir ju allt jag säger profetia. Då behöver jag inte grubbla så mycket på om det var jag som talade eller Herren. Det var ju i vilket fall "sagt i tro", och därför måste det ju komma att ske. Så här undervisar ingen men det blir ofta så i praktiken.

Sammanfattning

Det är värdefullt att Kenyon pekat på uppenbarelsens existens i en kristenhet som nästan slutat att tro på möjligheten att höra Guds röst. Men han går även på denna punkt längre än Skriften. Denna säger att all kunskap är ett styckverk. Hur man än vinner kunskap måste man pröva om den är sann eller falsk.

Kenyon talar så nedsättande om sinneskunskapen att den i praktiken blir något som måste förkvävas. Uppenbarelse som en pånyttfödd person tagit emot anses däremot vara absolut sanning. Det enda i Kenyons lära som liknar helgelse handlar just om detta kunskapsbyte.

Bibliskt sett finns det inte något som säger att inte de båda slagen av kunskap skulle kunna komplettera varandra, så att det som är sant i det andliga och i det fysiska skulle bilda en sammanhängande enhet.

När man förenar Kenyons syn på kunskapen med läran om ett enväldigt ledarskap, så uppkommer den auktoritära struktur som man ser i trosrörelsen. Människor som går med i en trosförsamling måste underkasta sig sin ledare. De som inte är lagda åt det hållet brukar "dra vidare" för att starta egna församlingar.

Jag har förut nämnt att många som dras med sjukdom eller svaghet blir förvirrade och får ångest, när de inte upplever någon förändring hur de än "står i tro på Ordet". Vi förstår nu hur det kan komma sig, att dessa inte börjar pröva om trosbudskapet är sant. Sinneskunskapen skall ju tillintetgöras. Den kan aldrig korrigera uppenbarelsen, enligt Kenyon. Hur ofta det än upprepar sig att alla inte blir helade, så kan det aldrig dra läran i tvivelsmål.

Dessutom hindrar man ibland människor från att pröva med hjälp av hotelser. Ett klassiskt exempel hittar man i Hagins bok *I believe in visions*, sid 115. Där berättar Hagin hur "Anden" lovat att somliga personer som inte tar emot Hagins budskap skall falla döda ner. Och han styrker detta med att berätta om en pastor som skulle ha fallit död ner i talarstolen av denna orsak. När man hört några

sådana "vittnesbörd" vill det till starka nerver om man skall våga pröva, trots att Bibeln uppmanar oss till det.

Människor som på detta sätt under auktoritärt tryck får lära sig att utplåna sin livserfarenhet och förmåga att pröva, löper allvarliga risker för sin mentala hälsa. Det är riskabelt att förkväva sin faktiska livserfarenhet till förmån för ett budskap, speciellt om detta inte stämmer med verkligheten. Om det dessutom sker under auktoritära former kan det sluta med att man insjuknar i en psykos som liknar schizofreni. Jag har sett det ske med några människor. Av dessa har inte alla gått att hjälpa tillbaka till full hälsa.

Kenyons lära om de två slagen av kunskap hör därför till det mest ödesdiga i hans teologi.

[Till Kapitel 6 -->](#)

[←- Till Kapitel 4](#)

[←- Till Innehållsförteckning](#)